

Protokoll från styrelsemöte den 21 juni 2023

Silesian University of Technology, Gliwice, Polen

Närvarande ledamöter

Hans Adolfsson, ordförande
Erik Renström, vice ordförande
Peter Aronsson
Kerstin Jacobsson
Martin Hellström
Agneta Marell
Helena Wessman
Mats Viberg

Adjungerade

Linn Svärd, ordförande SFS (hela mötet)

Kansli

Marita Hilliges, generalsekreterare
Linda Gerén
Christopher Sönnnerbrandt
Lars Alberius, sekreterare

1. Mötets öppnande

Ordförande förklarade styrelsemötet öppnat och hälsade alla välkomna till dagens möte.

2. Utseende av justeringsperson

Helena Wessman utsågs att jämte ordförande justera protokollet.

3. Fastställande av dagordningen och anmälan om övriga frågor

Martin Hellström anmälde en övrig fråga: Minskningen av det forskningsbistånd som administreras av SIDA. Dagordningen fastställdes därefter.

4. Protokoll från sammanträde den 19 april 2023

Styrelsen tog del av beslut fattade av presidiet samt de remissyttranden förbundet lämnat. Protokollet från styrelsens sammanträde den 19 april 2023 godkändes och lades till handlingarna.

5. Ekonomisk rapportering: Tertial ett 2023

Marita Hilliges informerade om förbundets ekonomi för 2023 första tertial. Förbundet ligger ekonomisk enligt plan och med ett eget kapital enligt beslut i förbundsförsamlingen om ett halvt år finansiering. Det minus som funnits i rektorsprogrammet har balanserats. Rapporteringen lades till handlingarna.

6. Regeringen och styrelserna

Hans Adolfsson informerade om att styrelseordförandena har haft möte med utbildningsministern. Presidiet kommer att träffa statssekreteraren dagen efter styrelsemötet. Vid myndighetsdialogerna har flera rektorer lyft att sektorn saknar förtroende för den politiska ledningen. Utbildningsministern har visat att han vill inleda en dialog med sektorn.

Styrelsen diskuterade frågan. Helena Wessman informerade om att de konstnärliga lärosätena och GIH har varit inbjudna till samtal med kulturutskottets socialdemokratiska ledamöter. Styrelsen menade att frågan om tillsättningen av styrelserna bör från sektorns sida drivas som en principiell fråga, inte en politisk. Det konstaterade att de säkerhetspolitiska frågorna är högt upp på dagordningen inom Regeringskansliet. Linn Svärd lyfte att SFS stödjer lärosätena, vilket även de internationella studentorganisationerna gör. Även nomineringsprocessen diskuterades. Styrelsen enades om att dialog med den politiska ledningen är central.

7. Expertgruppen för etik

Marita Hilliges informerade om att förslaget till revidering av rekommendationen lämnats till styrelsen för kännedom. Vägledningen har diskuterats vid ett flertal tillfällen inom förbundsförsamlingen. I detta reviderade förslag har expertgruppen lagt till det förebyggande arbetet som inte funnits tidigare.

SUHF har under en längre tid arbetat för att få till stånd förbättringar av etikprövningssystemet. Genom sin expertgrupp för etikfrågor har SUHF fört dialog med statssekreterare och ansvariga myndigheter.

I samband med "forskaruppropet" har en statlig utredning tillsatts. Den 29 maj 2023 publicerades en debattartikel i Tidningen Curie där SUHF välkomnar att en utredning görs, men för att den ska ge önskat resultat behöver det säkerställas att den görs utifrån en god problem- och behovsanalys som tar hänsyn till regleringens syften. Artikeln i Tidningen Curie har kompletterats med en skrivelse till regeringen i juni för att säkerställa att direktiven till utredningen beaktar SUHF:s synpunkter.

8. Rektorsresa 2024

Marita Hilliges informerade om att styrelsen tidigare prioriterat att rektorsresan 2024 ska gå till Nederländerna. Utresan är på söndagen sedan följer två och halv dagars studiebesök.

Styrelsen menade att frågor som autonomi, nytt geopolitiskt läge, CoARA/meritvärdering, öppen vetenskap, men även nya varianter av utbildning med nya utbildningsmodeller kunde vara intressant att diskutera. Det konstaterades att rektorsresan ligger i direkt anslutning till EUA:s årskonferens i Wales.

9. Inspel till forskningspropositionen

Hans Adolfsson informerade om att den grupp som ska ta fram SUHF:s inspel till den kommande forskningspolitiska propositionen kommer att i inspelet ta avstamp i SUHF:s inspel till förra propositionen. I inspelet kommer man även att lyfta hur högskolelandskapet ser ut och hur de olika lärosätena kompletterar varandra. Helena Wessman menade att vi bör titta närmare på hur vi lyfter konstnärlig forskning. Arbetsgruppen kommer att ha sitt nästa möte under rektorsinternatet i sommar.

Hans informerade om att han, Astrid Söderbergh Widding och Håkan Pihl varit med på Vetenskapsrådets strategidag nyligen. Där fick de mycket tid att resonera kring lärosätenas prioriteringar.

Styrelsen menade att det är bra att gruppen utgår från det förra inspelet. Vidare menade den att vi behöver tydliggöra vad vi menar med excellens och innovation, särskilt då ministern ofta lyfter de frågorna. Styrelsen ställde sig bakom att i inspelet lyfta högskolelandskapet.

10. SUHF:s kommunikation

Marita Hilliges informerade om att SUHF:s kommunikation lyfts vid ett flertal tillfällen inom styrelse, förbunds församling och inom förvaltningschefsnätverken. Styrelsen har gett uppdrag till kansliet att titta närmare på frågan. Kansliet har använt en extern partner, New Republic.

Styrelsen menade att förslagen i den promemoria som beskriver SUHF:s arbete med kommunikation har en lagom ambitionsnivå. Styrelsen ställde sig bakom förslaget och beslutade att frågan kring hur SUHF arbetar med kommunikation ska lyftas vid höstens förbunds församling.

11. Presidiet rapporterar

a. *Presidiedagar*

Marita Hilliges informerade om att presidiet haft två presidiedagar sedan förra styrelsemötet. I maj träffade presidiet Lars Geschwind, ny förbunds direktör för SULF (presidiet träffar alltid SULF i Almedalen), Christina Forsberg, generaldirektör, och Annika Fahlander, avdelningschef, CSN, Lars Hultman, direktör för Stiftelsen för strategisk forskning (SSF) och Mikael Ribbenvik, generaldirektör för Migrationsverket. Presidiet träffade även Hanne Kofoed Olsen, ny rektor Kungliga Konsthögskolan.

I juni träffade man forskningsfinansieringsutredningen, STINTS VD Andreas Göthenberg och Niklas Holmefur, ny rektor på Enskilda högskolan Stockholm.

b. *NUS*

Marita Hilliges informerade om att det nordiska universitetssamarbetet, NUS, hade möte i Köpenhamn i maj. Där utsågs Anders Hagfeldt, rektor Uppsala universitet, till NUS' representant i NordForsks styrelse. Den nordiska rektorskonferensen kommer att genomföras på Island i september under temat ansvarsfull internationalisering.

c. *Almedalen 2023*

Marita Hilliges informerade om att SUHF är arrangerar fem seminarier under årets Almedalsvecka: Vilken roll har och tar landets lärosäten i totalförsvaret? Hur väl fungerar etikprövningslagen? Vad betyder samverkan mellan lärosätena för högskolans kvalitet och vad krävs för att lyfta den? Grundlag, stiftelser eller annat? Hur säkerställer man lärosätens autonomi? samt tillsammans med SFS: Urholkning av ersättningsbeloppen i högre utbildning.

Tim Ekberg har på uppdrag av Expertgruppen för analys tagit fram rapporten Akademisk frihet och institutionell autonomi. Rapporten presenteras vid ett av onsdagens seminarier.

d. Årskonferens och förbundsårsamling i oktober på GIH

Marita informerade om att etikfrågor i bred bemärkelse och den drabbades perspektiv kommer att vara fokus på årskonferensen den 17 oktober på GIH. Linn Svärd lyfte att SFS gärna deltar i paneler.

e. Vetenskapsrådets strategidagar

Hans Adolfsson informerade från Vetenskapsrådets strategidagar och konstaterade att vi står lika i många frågor.

f. CoARA Working Group

Lars Alberius informerade om att SUHF är med i ansökan kring att bilda en arbetsgrupp inom CoARA-samarbetet. Ansökan samordnas av EUA. Arbetsgruppen är tänkt att ta fram en verktygslåda för alla delar av det som lyfts inom ramen för CoARA.

CoARA har kallat till årsmöte på midsommarafton. Gustav Nilsonne deltar för SUHF:s räkning.

g. EU-information

Erik Renström informerade om arbetet med ERA Policy Actions. SUHF har getts möjlighet att ge synpunkter på de underlag Sveriges ansvariga tagit fram inför ERA Forum fram till den 29 juni.

Hans Adolfsson informerade om att The Guild lyfter stark grundforskning, som man menar diskuteras för lite.

h. Livslångt lärande och mikromeriter

Christopher Sönnerbrandt informerade om arbetet med mikromeriter inom ramen för Bolognaprocessen. Marita Hilliges menade att vi behöver tydliggöra hur vi arbetar inom vårt system. Vi har i Sverige ett enormt försprång i med kurssystemet. Där har vi en fördel, en fördel som inte finns i övriga länder i Europa.

i. MFS-stipendier

Christopher Sönnerbrandt informerade om dialogen med Sida sedan UHR fått reda på att de inte längre ska ansvara för programmet Minor Field Studies. Stockholms universitet har förklarat sig villig att fungera som nationell koordinator, istället för UHR.

12. Rapporter från grupper, styrelser och nätverk (FC-nätverken)

Kerstin Jacobsson informerade från förvaltningschefs nätverken. Vid det senaste mötet stod säkerhetsfrågor i centrum. Ytterligare ett möte genomförs i Kalmar i augusti. Då deltar Shirin Ahlbäck Öberg för samtal kring byråkratiseringstrycket.

Peter Aronsson informerade om att meritbedömningsgruppen närmar sig ett förslag till rekommendation. Linn Svärd tackade för sig. Hans Adolfsson informerade om att Expertgruppen för analys nu är igång med tre utredningar, en med Tim Ekberg, en med

Shirin Ahlbäck Öberg och en med Ingeborg Amnéus. Den fjärde utredningen kring behovet av externfinansieringsutredningen behöver vi finna folk till.

Marita Hilliges informerade från arbetsgrupper utan representation i styrelsen: Det administrativa ledarskapsprogrammet har fått en ny programledare, Kent Waltersson. Bibsam – nytt avtal i oktober. Expertgruppen för arkiv- och informationshantering för samtal kring arkivering med Vetenskapsrådet kring Prisma. Expertgruppen för högskolepedagogiska frågor kommer att genomföra ett AI-seminarium den 15 september. Expertgruppen för lärarutbildning är klara med förslag till ULF-avtal och en debattartikel är på gång. Förslaget till ULF-avtal överlämnas till Utbildningsdepartementet på måndag. Gruppen diskuterar även förutbildning till lärarutbildningar med Folkuniversitetet. Inom samverkansgruppen med Skolverket diskuteras rådslag för regional samverkan. Expertgruppen för studieadministrativa frågor har lämnat en skrivelse till regeringen gällande försöksverksamhet av nationellt grundläggande behörighetsprov.

13. Övriga frågor

Martin Hellström lyfte minskningen av det forskningsbistånd som administreras av SIDA. Regeringen minskat biståndspengarna med 7,3 miljarder kronor och det av SIDA administrerade forskningsbiståndet med 54 procent, från två till en procent av biståndsbudgeten, från 960 till 440 miljoner kronor. Detta innebär att minst 700 färre forskare utbildas i de länder Sverige samarbetar med, enligt Kerstin Jonsson Cissé, chef på Sidas enhet för forskningssamarbete. Det innebär också att forskningssamarbeten som Sverige investerat i och byggt upp under decennier måste nu läggas ner och fasas ut i förtid. Det innebär att svenska forskares delaktighet i viktig internationell forskning och tillgång till forskningsdata i områden som till exempel världens stora infektionssjukdomar (HIV, tuberkulos, malaria mm) och mat- och klimatfrågor minskar avsevärt.

Styrelsen ställde sig bakom Martin Hellströms förslag att diskutera frågan på kommande rektorsinternat. Styrelsen menade att vi inte ska bjuda in Sida till höstens förbundsårsamling. Däremot kan presidiet bjuda in Sida för samtal under hösten.

14. Ordförande förklarar mötet avslutat

Ordförande tackade för ett givande styrelsemöte, även tack för denna termin. Ett särskilt tack riktades till Linn Svärd som slutar som ordförande i SFS vid halvårsskiftet.

Vid protokollet

Lars Alberius

Justeras

Hans Adolfsson

Helena Wessman